

Baner vei for mange

- Folk har veldig bestemte oppfatninger om hva en funksjonshemmet kan bidra med. Vi må bryte disse holdningene, sier ordfører i Lindås kommune, Tove Brandvik.

Av Heidi Schjetne
heidi@ergostart.com

– Mange ser på oss som en minoritetsgruppe. Vi er diskriminerte, men det skal vi ikke måtte leve med. Jeg har kontakt med ledere på toppplan i politikk og næringsliv, og blir stadig forbauset over deres mangel på kompetanse om hva en funksjonshemning strengt tatt er, sier ordfører Brandvik, som også er nestleder i Hordaland Ap.

Vi må være synlige

Faktum er at det flere hundre tusen mennesker med funksjonsnedsettelse i Norge. Eksakt hvor mange er det ingen som vet helt sikkert. I følge Brandvik eksisterer det en "dem/oss"-holdning i det norske samfunn. Denne vil hun til livs.

– Litt for mange blir sjokkert når det viser seg at jeg er funksjonshemmet. Fordommene sitter sterkt i ryggraden på mange, mener Tove Brandvik.

Hun konstaterer at hun beveger seg på en arena med få funksjonshemmede. Kommentarer som "jeg tenker ikke lenger på at du sitter i rullestol" får hun ofte høre. For henne er dette utsagnet like urimelig som "jeg tenker ikke lenger på at du er kvinne"

– Hvor mange blinde politikere har du registrert? Spør ordføreren. Vi konstaterer at Per Inge Bjerknes fra Senterpartiet, som topper fylkestingslisten i Østfold, er eneste blinde topppolitikeren vi kjenner til.

– Og blinde næringslivsledere? Vi funksjonshemmede representerer en stor del av befolkningen, som mangler i de mest profilerte rollene i samfunnet vårt. Vi må delta, det er vårt ansvar, insisterer ordføreren.

"Vi er diskriminerte, men det skal vi ikke måtte leve med"

Hun mener at skal endringer skje, kan ikke funksjonsnedsettelse bli et argument for å holde seg borte fra politisk aktivitet.

– Vi kan heller ikke trekke oss vekk fra de umulige plassene, som 3.etasjen uten tilgjengelighet og møtelokaler uten teleslynge. Da skjer det ingenting!

Politisk pioner

Som arbeiderpartipolitiker havnet hun på Stortinget høsten 2005 da Anne-Grethe Strøm Eriksen ble forsvarsminister. Mange forberedelser ble gjort før Tove Brandviks entré.

– Offisielt heter det at disse tilpassningene ikke hadde noe med meg å gjøre, smiler Brandvik beskjedent. Mange politikere valgte å holde innleggene sine fra talerstolen på gulvet. Hun opplevde det som en gest til henne. Selv innviet hun den nye talerstolen med et debutantinnlegg på fem minutter.

– Å gå på talerstolen i Stortinget og vite at her hører jeg egentlig hjemme var en sterk og rørende opplevelse.

Hovedinngangen på Løvebakken manglet rullestolrampe, og bygningen var full av høye dørkterskler. Stortingssalen hadde verken rullestolvennlig sete eller talerstol. Alt kom på plass før innsettelsesdagen for regjeringen.

Blitsregn

Et blitsregn uten sidestykke overrumplet henne på vei inn i Stortinget den første dagen. Hun var kommet opp på siden av Jens Stoltenberg da hele medie-Norge rettet blitslampene mot henne.

– Jeg ble litt vippet av pinnen. Dette var jeg ikke forberedt på. Det var en flott opplevelse.

Det var rullestolbrukeren Tove Brandvik pressen var ute etter. At hun måtte sitte sammen med ministrene i stedet for på egen fylkesbenk, var uproblematisk.

– Litt fleipete synes jeg det var en helt korrekt plassering. Jeg og de andre ministrene, ler hun, og går ikke av veien for å vurdere en ny tid på Stortinget hvis sjansen skulle by seg.

Fikk muskeldystrofi

I en alder av 25 år fikk hun diagnosen Limb-Girdle muskeldystrofi.

– Jeg stod der med to små unger og fikk beskjed om at "du blir verre og vi kan ikke gjøre noe for deg". De fleste forventningene mine til livet ble snudd på hodet. Jeg måtte sette meg ned og tenke: Hva nå, Tove? – Min mann og jeg var nødt til å forholde oss til situasjonen. Vi ønsket fremdeles å være et par, ha det kjekt med ungene våre og rett og slett ha et godt liv!

Familien bestemte oss for å bygge hus. Så var det tid for å søke arbeid igjen. Hun var veldig opphengt i å skulle klare seg selv.

– Den voldsomme sorgreaksjonen som det stod på papiret at jeg skulle få, kom aldri, forteller Brandvik.

-Å gå på talerstolen i Stortinget og vite at her hører jeg egentlig hjemme var en sterk og rørende opplevelse.

Hun nådde det ene målet sitt etter det andre. Og det er som ordfører hun nylig mottok en gladmelding om utbygging på Mongstad som vil sikre kystkommunen tilflytning og nye arbeidsplasser.

Strategisk tenkning

– Det er klart jeg har en oppgave, men hvis jeg går på talerstolen og bare snakker om tilgjengelighet, pleie og omsorg for funksjonshemmede, kan det virke mot sin hensikt. Jeg må ta hele pakken og engasjere meg i alt. Hun håper intenst at diskrimineringslovgivningen kommer på plass til høsten og tror at det blir et kjempeløft.

– Som politikere sier vi ofte nei takk til kompromisser eller del-løsninger. Men med hensyn til funksjonshemmedes kår må vi ta mange små skritt og inngå kompromissløsninger.

Hun mener at inntil det blir aksept for de små skrittene, vil det heller ikke bli gehør for de store stegene.

– Det er absolutt en balansegang mellom hva vi kan begynne med og hva som er våre mål.

– Gå inn og delta i livet slik det faktisk er! smiler den mørke, flotte kvinnen. ☺

TAR OPP KAMPEN: Tove Brandvik er den stolte eier av Norges høyeste rullestol, – Med min "Balderstol" når jeg nemlig opp til baren, og det er ikke uviktig, ler ordføreren som nylig er nominert til Arbeiderpartiets sentralstyre.